A°. 1841. N°. 73.

VRIJDAG, DEN 10den SEPTEMBER.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 8 September* 1841.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, dd. 30 Augustus ll., No 1277 | 1043, is tot *Vaandrig* der divisie *Thoracica* benoemd en aangesteld, de Heer H. F. DE JONGE.

De Gouvernements Secretaris,

G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 9 September* 1841.

(36755) Hare DAVID BUENO DE MESQUITA, zich bij requeste aan den Gouverneur Generaal hebbende gedraagd, met het verzoek om de Plantasiegt van de Plantasiegt *de Verpachting*, gelegen aan de rivier *beven Suriname*, van den naam van dat Kreet af- en op die van Plantasiegt *Groot Chatillon*, te doen overschrijven.

Zoo is het dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft dezelve hierop te disponeren, en de overschrijving der plantasiegten aangezien er geene redenen te bekennen, niet langer te verzetten, om hiertoe dien tijd van veertien dagen, na de dagteekening dezer, van elk vermeend regt of pretensie tot Gouvernements Secretarij aanteschrijving te doen; gedurende het verloop van dien tijd, dezelve den Gouvernements Generaal schriftelijk moeten geadresseerd als hebbende tot verdere afdoening te worden te behandelen.

De Gouvernements Secretaris,

G. S. DE VEER.

Burgerlijke Stand.

PARAMARIBO, *den 9 September* 1841.

Heden zijn in ondertrouw opgenomen:

HENDRIK REMMERS GUMMELS en DOROTHEA CATHARINA VAN MILTENBURG.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

T. M. SCHOTBORGH.

Mengelingen.

MODEN.

(UIT HET GENTSCHE KUNST- EN LETTERBLAD.)

Het hoofdkapsel was van alle tijden het deel der kleeding, dat de grootste veranderingen heeft ondergaan: ook heeft dit de grootste verscheidenheid onder de verschillige volkstammen gehad. Zoo ziet men nog heden deze verscheidenheid in de verschillige gewesten heerschen, b. v., den hoed bij de Turken, eene kleine roode muts bij de Grieken, een spits rond den hoed met groote randen bij de Italianen en Spanjaarden, hoeden met kleinere randen en steenrievering bij de Franschen, de Nederlanders, de Engelschen en het grootste gedeelte der volkeren van den noordwestersche Europa; hoge, baren bij de Russen dergelijke, op eene vreemde manier gevlogten, bij de Polakken; vermits, zoo bij de Sineezen, enz. Dit alles echijnt duidelijk de hoofddeksels door het menschelijk gevoelen gedragen. Bij de vrouwen vinde men ook nog veel eenige nationale kapsels; doch deze zijn meer aan zinnelijke veranderingen onderworpen, uitgezonderd in eenige landstreken, gelijk bij de Sineezen en de Turken, bij wien het hoofdkapsel zeer weinig met dat der mannen verschilt: zoo was het ook voorheen hier te lande, voor het tijdstip dat de Franschen met hunnen bon bon gansch Europa doorreisd hebben. Dit weinig onderscheid tusschen de hoofdkapsels der beide kunne bestond nog op het einde der XVIde eeuw, en het gebeurde nog wel eens in de XVIde eeuw, dat de man en de vrouw een en hetzelfde kapsel droegen.

Bij de Ouden was het onderscheid der hoofdkapsels onder de verschillige natien meer merkbaar, en het strekt tot een der grootste bewijsredenen voor de opgroeing der volkplantingen, die zeer dikwijls, namelijk hier in de Nederlanden, plaats grepen; zoo dat men niet alleen de celtische kap, maar hunne gansche kleeding, bij de Frigiers, Dacen en meer andere volkeren gemerkt.

In het noorden van Europa was het zeer kapsel van de vrouwen, en grootendeels tot alle tijden, een universeel kenteeken, doch het was omtrent het midden der XVIde eeuw dat dit in Vlaanderen door de vrouwen met de grootste overdrevenheid gedragen werd. Het deed zich voor als een spitsche toren, welke soms wel drie voet hoven het hoofd was verheven. Men noemde het eenen hennin (later bij de Fransche fontagnes) en het schijnt zijnen naam aan den uitvinder ontleend te hebben, in Normandie is men tot heden aan deze verheven muts met eenige geringe veranderingen trouw gebleven.

Wat ook de kleederdragt betreft, hare wijziging ging van eeuw tot eeuw meer ongevoelig tot eene volkomen verandering over; maar toen de mode door het Parijsche volk werd gegeven, dat op het einde der XVIde eeuw, of ten laatsten in het begin der XVIIde een hegte aam, werden deze veranderingen zoo [illegible] de andere, dat men welhaast van jaar tot jaar aan een antiek zou geleken hebben. Het schijnt ook oorzaak dit tijdstip te zijn, dat het den Parijzenaars gelukte, hunne gebruiken bij een groot deel der andere Europeesche volkeren in te dringen, en welhaast kwam de tijd dat men beurtelings en onbeschaamd schoen zoo men alle de fransche manieren, overal waar men de gelegenheid vond, niet ten voorschijn bragt.

Nogtans waren de moden bij de Engelschen, in de XVIde eeuw, de veranderlijkste van geheel Europa. Zelfs deze onbestendigheid zal ons de [illegible] hebben; dit blijkt uit eene anekdote, die men in 't leven der schilders, door Karel van Mander, vertaald, Tom Lyken de Heere in Londen, bij zijn aankomst, voor den Admiraal van Engeland, bevolen, in zes maanden alle de dragten der verscheidene natien te schilderen; 't geen hij deed, behalven alleen die der Engelsche natie, welke hij niet verboeide met allerlei bij zich liggende, zoo lakenen als zijden stoffen, eene kleermakers schaar, en een stuk krijt; waarom de Admiraal, dat beeld siende, vraagde wat Lukas er mede bedoelde; die antwoordde: een Engelschman; vermits hij, aangemerkt de Engelsche natie dagelijks van kleedingwijze veranderde, niet wist wat gedaante of maaksel van kleeding hij hem geven zoude, want, zeide hij, zoo ik het beeld heden dus gekleed had, zoude ik het morgen weder zoo hebben moeten kleeden, 't zij naar de fransche, italiaansche, spaansche of nederlandsche wijze, en daarom heb ik allerlei stoffen en het gereedschap er bij gelegd, opdat men ten allen tijde zoude kunnen verkiezen wat men begeert. Dit werd door den Admiraal der koningin aangezegd en getoond, die zeide: is die ongestadigheid niet eene zoo groote dwaasheid aan de natie, dat zij wel verdient dus door de vreemdelingen bespot te worden?

In het begin der XVIIde eeuw, werden de moden bij de franschen met de zotste overdrevenheid ten uitvoer gebragt.

De mensch, wiens gestalte men de edelste mag noemen, welke onder alle schepselen der aarde kan aangetroffen worden, zag men thans op het zotteljkste gemetamorphoseerd, men zag door beleinen rekkijven en bijvoegsels van handewerk, de edelste vormen in die van monsters veranderd, het schoone zwarte of goud geele of blonde aair, door eene paruik van ijzerdraad vervangen, en als een watten dek met wit poeder overstrooid. Ten dien tijde zag men in engeland, uit hoofde van een regt op de witte poeder gebragt, van allerlei kleur van poeder dragen, zoo als blaauwe, roosklenrige, geele, appelgroene, enz. Men herinnere zich, dat de Ouden het haar met goud poeijerden, en gouden pailletten aan het haar hingen: men noemde dit bij hen, volgens de franschen: *galonner les cheveux ou la barbe*.

Om eene schets te geven hoe ver de overdrevenheid op het belagchelijkste door het parijsche volk in de vorige eeuw werd gedreven, zullen wij hier een artikel aan, dat men in den almanach van het schrikkeljaar 1776 te Gent gedrukt, ontleen.

Op 't einde van de XVIde en in 't begin van de tegenwoordige eeuw, werden de hoeden of verkeerde deukhoeden, welke de franschen verscheenen op nieuws. Dezelve waren van zoo gemeene hoogte, dat het scheen als of het hoofd, waarop zij geplaatst waren, het middelpunt van het lighaam was. Deze coeffure was een geboow van verscheidene rondigheden van ijzer of koperdraad gemaakt, waarop men eene groote menigte zeildoek plaatste, zijnde afgezonderd door linten en met haarvlechten doorvlochten. Deze coeffure namelijk wel eene pyramide gelijkende, wierd vervolgens verkort; maar bleef nogtans altijd hoog gepoeg tot in het jaar 1715, wanneer de kleine coeffuren in gebruik geraakten.

De hoepelrokken waren in mode in de voorgaande eeuw, vervolgens wierden zij verlaten. Sedert 't jaar 1714, zijn zij weder in gebruik gerakt, onder den naam van paniers, die men nu niet anders dragt als in engemeene feestijnen.

Gedurende de XVIde eeuw was de mansKleeding in het Brandenburgsche bijna als eertijds die der spaanjaarden: de prinsen, graven en ridders droegen gouden ketenen om den hals. De edellieden vermogten niet meer dan drie gouden ringen aan hunne dassen te dragen.

Onder de regering van den voorgaanden koning van Pruissen had niemand meer dan drie ellen laken in zijn kleed, en een degen van twee ellen lang op zijde.

Wat veranderingen hebben wij niet in onzen tijd aangaande de mode gezien? De verheven coëffuren zijn sedert drie a vier jaren weder verschenen: men was reeds bedacht, dat de fontanges wederom in gebruik zouden geraken. Men zag de jufvrouwen tevens een paar voeten grooter worden, wanneer men dezen fantastischen coëffuren, genaamd à la vont-de-bœuf, wederom zag dalen. Ondertusschen zijn de jufvrouwen tegenwoordig nog in den smaak van haar te verheffen, dragende schoenen, wier hielen zoo hoog en spits zijn, dat men naauwelijks begrijpen kan hoe zij op die soorten van stelten gaan kunnen, zonder bij iederen stap dien zij doen, te vallen. Men heeft de luchpen der mansKleederen zien verkorten, en wederom op eene bijgevoegde wijze zien verlengen; ook waren de kleederen zoo kort en naauw, dat men ze voor kamizolen konde aanzien. Ter zelver tijd droeg men halskragen en manchettes van eene wonderbaarlijke grootte en de hoeden waren zoo hoog en breed van rand, dat men er bang voor wierd. Sedert eenige jaren is het de mode de hoeden zoo zeldzaam op te toomen en er de boorden zoodanig van te beknoeijen, dat dezelve kleine gondels of reismutsen gelijken hetgeen een bijgevoegelijk aanzien voor sommige wezens geeft; ondertusschen hebben alle menschen van een verstandig oordeel deze mode afgekeurd en verlaten.

De mode is in Parijs uitgebroeid, welke stad, buiten dat, als het stamhuis der modes is; want dagelijks komen er nieuwe snieken, nieuwe kleedingen en zelfs nieuwe genoegens te voorschijn, die tevens naar andere landen overgedragen worden, en die een ieder met geweld zoekt na te volgen. De fransche jufvrouwen coëffeeren haar tegenwoordig zeer hoog, den toupet vooruitstekende met een haarlok aan iederen slaap van het hoofd, borstelwijze gesneden (bij de franschen genaamd favorites); den punt, met welken de toupet over de hoofdsteden van gansch Europa zoo veel voorhoofd uitsteekt, noemt men physionomie. De krullen ter zijden van dezen toupet, zijn zeer dik en van een gescheiden, en men geeft ze den naam van attention. Zij dragen zeer groote mutsen, versierd met bloemen en engelsche linten. Achter de muts is eene schakering van pluimen van verschillende kleuren door eenen ring van diamanten. Het getal der mutsen naar de mode is zeer groot, en men telt er te Parijs 200 soorten, van 10 tot 100 livres. De pluimen zijn van eene grootte, en als zij wit zijn, voegt men er eene pluim bij naar het kleur van het kleed, of eene zwarte. Den zak van het meest in de mode zijnde kleur, noemt men cheveux de la reine; hier op volgt, la couleur puce: men draagt de zakken gegarneerd met dezelfde stof. Het strokleurig satijn met pollen, is vooral zeer in den smaak. Men garneert het gaas en de kanten op verscheiden wijzen, en men telt 150 soorten van garneersels. Daarna volgt het gebrocheerd en geschilderd satijn, waarvan ieder soort zijnen bijzonderen naam heeft, en het meest in de de mode zijnde kleur is het soupir étouffé. Het appelgroen met witte strepen is ook zeer in zwang; men noemt het vive bergère. Men draagt linten, die het meest afsteken. Ziet hier de namen van eenige garneersels: Les plaintes indiscrètes, la grande réputation, l'insensible, le désir manqué. Daar zijn er ook: à la préférence, aux vapeurs, aux doux sourire, à l'agitation, aux regrets, à la composition bonnête

De hoepelrokken zijn klein, maar breed van boven. De schoenen zijn altijd couleur de puce, en in dezelve steekt voornamenlijk de grootschheid en rijkdom der jufvrouwen uit: zij zijn geborduurd met diamanten, die men niet meer op andere plaatsen draagt, zoo dat er niets zoo schoon is als de voet van eene vrouw, al is zij zelve niet fraai. De jufvrouwen durven zich nergens vertoonen, zoo harer voeten niet met juweelen prijkelijken. De schoenen van [illegible] van achteren [illegible] men [illegible]

De [illegible] voor eenen [illegible] dons, [illegible] op de [illegible] kant [illegible] soupir étouffé, versierd met regrets superflus, en een steek in het midden, candeur parfaite, en une atention marque; schoenen de cheveux de la reine, geborduurd met diamanten en coups perdus en le venez-y-voirs van smaragden; gebruid en sentiment soutenu met eene muts de conquête assurée, versierd met plumes volages, met linten d'oeil abattu, hebbende eene hat op de schouwders pouleau de gens nouvellement arrivés, van achter un Médicis, opgemaakt en bienséance met een desespoir d'opale, en een mosket in de hand d'agitation momentanée.

Onze nakomelingen zullen zich niet gehoeg kunnen verwonderen over de vruchtbaarheid onzer eeuw aangaande de moden, ook draagt men zorg het gedenken daarvan aan de toekomende tijden over te brengen. Zekere le Gros, onder anderen te Parijs woonachtig, heeft een groot werk uitgegeven, voor titel voerende: *L'Art de coëffer les dames françaises*, en de eer gehad daarvan exemplaren aan de voornaamste prinsessen van Europa te zenden. Men kan van de waarde en gewigtigheid van dit werk naar deszelfs prijs oordeelen, hetwelk met zijne bijvoegsels ingebonden en met afgezette figuren, reeds vier Louis d'Or kost.

In de vorige eeuw bestond er nog geen enkel Tijdschrift over de kleedingswijzen, maar sedert de omwenteling van 1792 heeft men de Journals de Modes zien verschijnen, die heden te Parijs, en in de verschillende hoofdsteden van gansch Europa zoo veel hebben toegenomen, dat niet alleen dezelve, hoed- en mutsmakers, pruikmakers en kaarkapper (coëffeurs), maar ook eene menigte anderen, zoo wel mans- als vrouwspersonen, er op ingeteekend zijn. Men vindt deze Journal de Modes tot in de koninklijke bibliotheken, 't geen niet te misachten is, ten aanzien der schoone kunsten en wetenschappen: want, wanneer binnen eenige eeuwen al dezo Moden zullen verouderd zijn, zal het, bij middel van deze, heden weinig geachte uitgaven, niet moeijelijk wezen, op het spoor te komen der hedendaagsche kleederdragten: ook zal het niet meer noodig zijn dat men zich een twaalftal jaren met opzoekingen onledig houde, om een werk over de costumen te schrijven.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 7den dezer, de Fransche Oorlogs-Schoener LA MIGNONNE, onder bevel van den Lieutenant de Vaisseau FOURNIER, ter overbrenging van Depêches van den Gouverneur van Cayenne aan den Gouverneur Generaal.

Den 9den, de Nd. Am. Brik Spartan, Kapt. G. W. Pousland, van Boston, hebbende 28 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 6den dezer, de Engelsche Schoener Lady of the Night, Kapt. J. J. Marshall, naar Demerary.

Den 7den, het Schip Triton, Kapt. J. J. Kiers, naar Amsterdam; lading: 59 vaten en 688 balen heele Koffij, 9 vaten en 248 balen gebroken ditto, 43 balen schoone en 2 ditto vuile Katoen, 120 balen Cacao, 54 pics Inlandsch Hout, 7 vaatjes Tonkaboonen en 3398 ℔ Loodsuiker.

Publieke Verkoopingen.

Bij het Departement der Onbeheerde Boedels en Weezen.

Door den Vendumeester A. SALOMONS.

Woensdag, den 8. September 1841.

Het HUIS en ERF gelegen aan de Graven- of Soldatenstraat, La. B. No. 12, aankomende den Boedel P. VAN LEEUWEN Jr. ƒ 3,450 — F. N. KRUSE.

Advertentiën.

(36135) De ondergeteekende zal op Woensdag, den 8 September 1841, des voormiddags ten 10 uure, bij publieke veiling doen verkoopen:

Het wel gesitueerd *KOOPMANS-HUIS en ERF*, gelegen aan den *Waterkant*, bekend onder La. A. No. 170 Nieuwe Wijk. — Inmiddels is hetzelve UIT DE HAND TE KOOP.

Paramaribo, den 4 September 1841.

DANL. JACB. LOTH.

(36137) Het *Domicilium Citandi et Executandi* van den ondergeteekende, is gevestigd ten huize van den Heer J. B. LE DUC.

Paramaribo, den 9 September 1841.

G. MARKES.

F. J. BINZ

heeft met de laatst gearriveerde Schepen ontvangen:

Nieuwe AARDAPPELEN, Maderawijn, Cognac, Selterswaters en beste Wijn-Azijn, SALADE- en PATENT OLIE, COMPOSITE- en patent WASHAARSEN, THEEBANIETJES, Theelepels, Linnen, Boekjes, witte Neteldoek, Jaconets, Sabapoeris, fijne witte Hatoeses, DAMES KOUSEN en Handschoenen, fijne Cassimiers en Laffetta's en gecouleurde zijden, HEEREN VESTEN naar de laatste smaak, parlakte-, witte- en zwarte stoffen- en satijnen DAMES SCHOENEN, HEEREN- en KINDER LAARSJES en SCHOENEN in soorten, lange Marken, enz.

In Voorraad: Roode en Rhijn Wijnen, Jenever, Theën, beste Eau de Cologne, Mans Hoeden en Kinder Baijes, Rokken en Jassen, Laken en Flanel, Kopergoed, NEGER HOEDEN en KOFFIE ZAKKEN, enz. enz. (36160)

(34095) Extra ROODE WIJN in oxhoofden, te bekomen bij G. J. EUGARD & Co.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip Clasina Adriana, Kapt. S. Nielsen. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit medio September.

Het Nederlandsch Kofschip Amsterdam, Kapt. L. Wildschut. — Adres bij Gebroeders Reijns.

Het gekoperd tweedeks Barkschip Anna Maria, Kapt. D. Steenveld. — Adres bij Leijsner en Scheffer. — Sluit 20 dezer.

Het Schoner Kofschip Henriette, Kapt. J. C. Willems. — Adres bij Gebroeders Reefs. — Sluit 14 dezer.

Het Nederlandsch Kofschip de Koophandel, Kapt. C. E. Hocksma. — Adres bij Van West en de Hart.

Ter Drukkerij van FUCHS & CAMPS.